

Söndag seksagesima – 2019 – LARS BORGSTRÖM (LFS)

Tekster: Salme 119:89-112, Amos 8:11-12, 2. Kor 11:19-31, Luk 8:4-15, II Joh 12: 34-43

Jesus hade undervisat om sig själv som Människosonen, som skulle förhärligas (Joh. 12:23), men människorna i folkmassan förstod Honom inte (v 34). Trots att Jesus gjorde många under bland dem trodde de inte på Honom (v 37). Därmed konstaterar Johannes att Jesajas profetia gick i uppfyllelse på dem: ”Herre, vem trodde vår predikan, och för vem blev Herrens arm uppenbarad?” (v 38, se Jes. 53:1). ”Herrens arm” är Guds makt och styrka, i synnerhet Hans kraft till frälsning. Det var inte många som trodde att Jesus är Frälsaren, att Han t.o.m. är Herren Gud. Vi ska återkomma till otron hos folkflertalet, men först lägga märke till det andra citatet från Jesaja som Johannes anför i vår predikotext för att förklara folkets otro. Det är ett citat som visar på Jesu gudom.

Jesus är den högt upphöjde Herren

Det andra jesajacitatet kommer från Jes. 6, där det heter om Herren: ”Han har förblindat deras ögon och förhärdat deras hjärta, så att de inte ser med sina ögon och förstår med sitt hjärta och vänder om och blir helade av mig” (v 40, se Jes. 6:9f.). Efter att ha citerat detta tillägger Johannes: ”Så sade Jesaja därför att han såg Hans härlighet och talade om Honom.” (v 41). Hela sammanhanget visar att den, vars härlighet Jesaja såg och talade om, var Guds Son – Kristus! Det var ju Jesus som folket förkastade i otro i vår predikotext och Johannes kommenterar detta med att säga att den som talade till Jesaja är samme person som folket nu inte vill tro på. Johannes hävdar alltså, genom den Helige Andes inspiration, som är verksam i allt Skriftens Ord, att Jesaja såg Jesus sitta på allmaktens tron, dyrkad och lovsjungen av serafänglar.

Att Guds Son, den andra personen i gudomen, möter oss redan i Gamla testamentet, är inte något att förvåna sig över. Han är ju lika evig som Fadern och den Helige Ande. Så möter vi Honom t.ex. flera gånger som Herrens ängel, ett sändebud i en alldeles speciell bemärkelse, när Han uppenbarar sig för Hagar (1 Mos. 16:13) och sedan Abraham (1 Mos. 22:12). Svårare att förstå för oss människor är däremot hur Han kan uppenbara sig i sin gudamänskliga gestalt. Under gamla förbundets tid var ju Guds Son ännu inte inkarnerad, människovorden. Ändå möter vi Honom i mänsklig gestalt t.ex. såsom Gudasonen i den brinnande ugnen där Han räddade Daniels tre vänner (Dan. 3:25). Vi får nog helt enkelt konstatera att evighetens tidskategorier inte låter sig inordnas i vår tidsuppfattning på ett för oss begripligt sätt. Jesaja såg in i evighetens värld och kunde, trots att Han levde över sju århundraden före Jesu födelse, se den upphöjde Gudasonen och Människosonen, Gudamänniskan Jesus Kristus, sitta på den höga och upphöjda tronen.

Jesus är inte alla människors Herre

Jesus är alltså hela tillvarons Herre och styr allt. ”Han är till före allt, och allt hålls samman genom Honom” (Kol. 1:17). Detta är Han vare sig vi tror det eller inte. Men det avgörande för var och en av oss personligen är, att Jesus *min* Herre. Detta innebär något speciellt och annat än att Han är tillvarons Herre. ”Jesus *min* Herre” kan nämligen inte alla människor säga. De flesta människor har någon annan Herre än Jesus. De följer avgudar av olika slag. Luther säger i Stora katekesen att den allra vanligaste avguden på jorden är mammon (SKB, s 390). Till pengar och ägodelar förlitar sig de allra flesta, men inte till Gud.

Av naturen är vi alla människor avgudadyrkare. T.o.m. de nyfödda barnen saknar den sanna Gudsfruktan och lever alltså i otro och lever helt och hållet efter köttet med dess begär. David bekänner: ”Se, i synd är jag född, och i synd blev jag till i min moders liv” (Ps. 51:7). Eftersom syndens lön är döden (1 Mos. 2:17, Rom. 5:12) innebär detta att alla människor utan undantag står under Guds fördömelse (Rom. 5:18). Paulus skriver därför: ”Av naturen var vi vredens barn” (Ef. 2:3). Sådant är alltså människans utgångsläge. En nyfödelse i den Helige Ande måste till för att människan skall bli ett Guds barn, få Jesus som sin Herre och ärva evigt liv. Hon måste omvändas, annars slutar hennes liv i fördärvet. Jesus varnar själv med de skarpaste ord: ”Om ni inte omvänder er, kommer ni alla att gå under” (Luk. 13:5).

Men vad ska då en människa göra för att bli ett frälst Guds barn och få Jesus som Herre? Det överraskande svaret är att hon *ingenting* alls kan göra. Det är helt och hållet ett Guds eget verk att en människa blir omvänd.

Den Helige Ande omvänder en människa

Omvändelsen är ett verk av den Helige Ande. Genom omvändelsen gör Gud människor, som tidigare varit fientliga mot Honom, till sina barn, till kristna. Människan kan inte bidra på något sätt till sin omvändelse. Endast en kraft, nämligen Guds, är verksam. En andligt död människa kan ju inte göra någonting på det andliga området, lika litet som en kroppsligt död människa kan röra sig och agera på det vanliga, naturliga livets område. Därför skriver Paulus till Efesierna: ”Också er har *Gud* gjort levande, ni som var döda genom era överträdelser och synder” (Ef. 2:1).

När den Helige Ande omvänder en människa utför Han först sitt *främmande* verk med oss, d.v.s. Han bryter ned vår egenrättfärdighet, vår förtröstan på oss själva och de egna krafterna. Han vill föra oss till nollpunkten, där vi gjort bankrutt på allt eget. Detta gör Han genom att ställa oss inför Guds helighet och på så sätt avslöja vår synd. Genom att framställa lagens krav på helighet och rättfärdighet får Han oss att inse att vi är syndare.

Om vi återgår till Jesajas tempelvision, som Johannes talar om (v 42) så utbrast profeten i mötet med den Helige: ”Ve mig, jag förgås! För jag är en man med orena läppar” (Jes. 6:5). Så ropade han därför att Han skådade HERRENS härlighet. Så måste också var och en av oss säga som kommer HERRENS härlighet alltför nära. Hans helighets renhet är som en förtärande eld för syndfulla människor som du och jag. Ja, det är ”fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer” (Hebr. 10:31).

Om nu denna HERRENS härlighet och väldighet vore det enda som HERREN visade oss skulle vi för alltid vara utestängda från gemenskapen med Honom. Men HERREN handlar också kärleksfullt i nåd mot oss. Han vill vara oss nära, ja, Han vill ha oss till sina egna barn. Därför utplånade Han vår synd, den som inte tål Hans Helighet, då Han i ofattbar stor nåd och kärlek sände sin egen älskade Son till världen. Han offrade sin Son som ett skuldoffer på korset (Jes. 53:10). Ja, Jesus Kristus är ”Guds Lamm som tar bort världens synd” (Joh. 1:29). Detta eviga offer, med giltighet både bakåt och framåt i tiden, var också det som blev Jesajas räddning. En av seraferna, de mäktiga änglarna, flög fram till profeten. I serafens hand var ett glödande kol, som han med en tång tagit från altaret. Med det rörde han vid Jesajas mun och sade: ”När detta har rört vid dina läppar är din skuld borttagen och din synd försonad” (Jes. 6:6–7). Kolet som renade Jesaja var en hänsyftning framåt till Jesu offerdöd. Genom Guds Lamm kunde Jesaja bestå inför HERREN. Så får också vi komma inför Honom i Jesu namn, d.v.s. i kraft av vad Frälsaren gjort då Han offrade sig för vår skull och vann en evig, fullkomlig rättfärdighet åt oss, som var och en som tror får ikläda sig.

Det finns olika slags hinder som djävulen lägger ut för att förhindra att en människa ska komma till en sann och frälsande tro på Jesus. Ett av dem är människofruktan. Vi läser i vår predikotext att det inte var alla judar som genast avfärdade Jesus, utan att det var ”många som trodde på Honom, även bland rådsherrarna” (v 42). Men så läser vi det sorgliga, att ”för fariseernas skull ville de inte bekänna det, för att inte bli uteslutna ur synagogan”. På dem besannades Jesu ord i liknelsen om fyra sorters sädesåker, där Han säger om den människa, som är att likna vid stenig mark: ”Han har ingen rot inom sig utan tror bara för en tid. När han möter lidande eller förföljelse för ordets skull så kommer han genast på fall” (Matt. 13:21). Johannes konstaterar om de rådsherrar som till en början trodde på Jesus, men inte vågade bekänna det: ”De älskade människors ära mer än äran från Gud” (v 43). Därför avföll de genast. Jesus tar det mycket allvarligt med bekännelsen. Han säger: ”Den som bekänner mig inför människorna ska också jag bekänna inför min Far i himlen. Men den som förnekar mig inför människorna ska också jag förneka inför min Far i himlen” (Matt. 10:32–33). Den som förnekat Jesus får göra som Petrus, som också förnekade sin Mästare: Söka förlåtelse och så ta emot förlåtelse. Genom ett rikligt mottagande av evangelium blir en människa en modig bekännare.

För att en människa ska förbli i den frälsande tron måste hon hela tiden, på nytt och på nytt, låta sig uppfyllas av den Helige Ande. Annars besegras hon av djävulen, världen och det egna köttet, som tillsammans bedriver krig på den nya, andliga människan som Gud fött genom Ordet. Genom att läsa och höra Guds ord, begrunda sitt dops gåva och ofta söka sig till den heliga nattvarden bevaras den kristne, växer till i sin tro och kan på så sätt övervinna världen. När den Helige Ande fyller oss med Gudsfruktan försvinner i samma grad människofruktan. Johannes skriver i sitt första brev: ”Allt som är fött av Gud besegrar världen. Och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro. Vem kan besegra världen utom den som tror att Jesus är Guds Son? (1 Joh. 5:4–5).

Amen.